

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku

G-dinu Ivanu Brajoviću

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	16-VII 2012 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-01-2/12-144
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

81000 Podgorica
Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 10

tel: 020/ 242 161

faks: 020/ 247 572

e-mail: klub.dps@skupština.me

Broj: _____

Datum, _____

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Ministru kulture gospodinu Aleksandru Bogdanoviću postavljam sledeće

POSLANIČKO PITANJE:

Kako protiče proces valorizacije tvrđave Forte Mare u Herceg Novom, šta je do sada urađeno i koji su dalji koraci u njenoj sanaciji, upravljanju i međunarodnoj promociji?

Obrazloženje

Herceg Novi je grad tvrđava koje su najbolji svjedoci prošlih vremena. Tu su se smjenjivali razni narodi i to je ostavilo trag na njegovu kulturu i istoriju.

Tvrđava Forte Mare nalazi se uz samu obalu Starog hercegnovskog grada. To je najbolje očuvana tvrđava podignuta nad samim morem koja je vremenom mijenjala izgled, a veću rekonstrukciju doživjela je u vrijeme turske dominacije kada je i dobila današnje gabarite, Mlečani su je u 18 vijeku obnovili i nazvali Forte Mare (Morska tvrđava ili tvrđava od mora).

Pomenuta tvrđava, kao i sve ostale u Herceg Novom predstavljaju simbol grada. Koliko je važna i atraktivna za posjetioce, dovoljno govori podatak da je od aprila do oktobra prošle godine tvrđavu posjetilo preko 25 000 posjetilaca.

Forte Mare očekuje upis na UNESCO-vu listu svjetske kulturne baštine i znamo da je Vlada usvojila I Informaciju o realizaciji odluke Komiteta za svjetsku

kulturnu baštinu UNESCO u odnosu na upis Venecijanskih utvrđenja od 14.do17.vijeka na UNESCO Listu kulturne baštine.

Komitet u svojoj Odluci otvara mogućnost da se Tvrđava Forte Mare upiše kao dobro, nakon što se donesu odgovarajuće studije i sprovedu konzervatorske mjere, a Sporazumom je i predviđen iznos koji treba biti opredijeljen za sprovođenje konzervatorskih mjera na tvrđavi , čija je realizacija planirana u toku 2018 godine.

Shodno navedenom, a imajući u vidu značaj tvrđave, interesuje me šta je do sada urađeno u sanaciji iste, znajući da postoji uslov manjih intervencija za upis na UNESCO-vu listu svjetske kulturne baštine,tj.pored preporuka o postojanju vrijednosti za dalju nominaciju,postoje i prepreke koje treba ukloniti, dokle se tačno stiglo sa tim,kao i koji su dalji koraci koje Ministarstvo kulture planira u procesu valorizacije tvrđave Forte Mare.

Na kraju želim da kažem da je, neophodno sačuvati kulturna dobra grada za buduće generacije i razvoj turizma na ovom području.Tvrđave imaju posebnu vrijednost za grad i građane i nadam se da će Ministarstvo dati svoj puni doprinos kako bi se očuvala autentičnost istih.

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

POSLANICA

Maja Bakrač
Maja Bakrač

Crna Gora
Ministarstvo kulture

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	4.9.	20	18	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/18-144/2			
VEZA:				
EPA:				
SKRAĆENICA:				PRILOG:

Br. 11-2880/12
Cetinje, 13.07.2018 g.

SKUPŠTINA CRNE GORE
Gospodin Aleksandar Jovićević, generalni sekretar

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje poslanice Maje Bakrač

Na osnovu čl. 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, poslanica Maja Bakrač, postavila je sljedeće:

Poslaničko pitanje

“Kako protiče proces valorizacije tvrđave Forte Mare u Herceg Novom, šta je do sada urađeno i koji su dalji koraci u njenoj sanaciji, upravljanju i međunarodnoj promociji?”

U skladu sa čl. 190 i 191 Poslovnika Skupštine Crne Gore Ministarstvo kulture na postavljeno poslaničko pitanje daje sljedeći:

O d g v o r

Tvrđava Forte Mare predstavlja jedno od najmarkantnijih kulturnih dobara Herceg Novog i Crne Gore.

Riječ je o fortifikaciji nastaloj u srednjem vijeku, koja je tokom istorije mijenjala svoj izgled i funkcije, a konačan oblik dobila je tokom austro-ugarske vladavine. Ipak, današnji osnovni korpus i matrica fortifikacije se formira u periodu turske vladavine do 1687. godine. Venecijanska uprava je djelimično popravila i konsolidovala fortifikaciju. Tokom Venecijanskog perioda ova tvrđava je omogućavala kontrolu i odbranu ulazu u Bokotorski zaliv, budući da je sagrađena na morskoj litici koja izlazi iz vode i ima jako dobru poziciju u odnosu na okolinu. Formiranjem Gornjeg grada (Španjole) koji dobija karakter topovskog utvrđenja i postaje glavni punkt odbrane, Forte Mare postepeno gubi odbrambeni značaj, pa u vrijeme austrougarske vladavine postaje kasarna i dobija funkciju vojne komunikacije, zbog podignute zgrade pošte sa njene sjeverne strane. Nakon Prvog svjetskog rata zadržava svoju funkciju, sve do šezdesetih godina XX vijeka kada je u unutrašnjost umetnuta struktura za ljetni bioskop. Nakon zemljotresa 1979. godine Forte Mare je sanirana i

restaurisana prema konzervatorskim uslovima i odobrenim projektima tadašnjeg Zavoda za zaštitu spomenika kulture Crne Gore.

Crna Gora, Italija i Hrvatska upisale su prošle godine Venecijanska utvrđenja od XVI do XVII vijeka na UNESCO listu svjetske baštine kao zajedničku, serijsku, multinacionalnu nominaciju. Tokom procesa pripreme dosijea, Crna Gora je kandidovala tri dobra sa naše teritorije: Kotorsku tvrđavu, Stari grad Ulcinj i tvrđavu Forte Mare. Od ukupno 15 kandidovanih komponenti iz ove tri države upisano je svega 6, između ostalih Kotorska tvrđava, dok je jedino za Forte Mare ostavljena mogućnost „ekstenzije“ nominacije, nakon sprovedenih preporuka UNESCO tijela. Ovaj zaključak UNESCO tijela je jako važan za nas, budući da je UNESCO prepoznao da postoji takozvana „izuzetna, univerzalna vrijednost“ dobra, koja je osnov upisa na UNESCO listu. To znači da je riječ o kulturnom dobru koje će upisom na Listu osnažiti postojeći upis Venecijanskih utvrđenja, a time i reprezentativnost same Liste.

UNESCO je i ove godine na Komitetu u Bahreinu usvojio Odluku koja se odnosi na mogućnost upisa, ističući da je neophodno da se sprovedu konzervatorske mjere i ublaže posljedice višegodišnjeg neadekvatnog korišćenja tvrđave u ugostiteljske svrhe. Pored toga, neophodno je da se ukloni bioskop koji narušava stanje kulturnog dobra, te da se riješi pitanje rastinja koje takođe djeluje degradirajuće u odnosu na strukturu kulturnog dobra.

Ministarstvo kulture Crne Gore je u definisanju pravilnog pristupa upravljanja ovim procesom i ispunjavanju zahtjeva sklopilo ugovor sa kancelarijom UNDP u Crnoj Gori, sa kojom će se kasnije realizovati aktivnosti. Jako je važno da cijeli proces sprovodimo u saradnji sa UNESCO, kako bismo ispoštoali preporuke, te nakon sprovođenja konzervatorskih mjera mogli da pokrenemo proceduru ekstenzije nominacije, koja podrazumijeva i dolazak ekspertske misije.

Podsjećam na kraju da se tvrđava Forte Mare nalazi u zaštićenoj okolini Prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora, a ovaj status donosi joj skoro isti nivo zaštite kao onaj samoj zoni dobra, što nas dodatno obavezuje na pravilan tretman ovog kulturnog dobra.

MINISTAR

Aleksandar BOGDANOVIĆ